

24.6.2012 Juornaankylän rukoushuoneen historiaa

- 1905 perustettiin Juornaankylän Nuorisoliitto (Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen alaosasto)
- perustajana Juornaankylän kansakoulun opettaja Lydia Vehviläinen
- yhdistys kokoontui koululla vuoteen 1911, jolloin kunta kielsi kaikenlaisen kokoontumisen kansakoululla
- lahjoituksena Vihtori Vuoriolta saadulle tontille rakennettiin talkoilla evankelinen rukoushuone
- hirret saatiin osittain lahjoituksena ja ostamalla Kankkilasta aitta, joka purettiin rakennustarpeiksi
- peruskivet saatiin kansakoulun rakentamisesta ylijääneistä kivistä
- rakentaminen tapahtui suurelta osin talkootyönä
- perustus tehtiin keväällä 1912 ja rakennus oli vesikattoa vaille valmis elokuussa
- tapaninpäivänä 1912 kokoonnuttiin rukoushuoneessa ensimmäisen kerran
- Nuorisoliiton toiminta hiipui samaa tahtia rukoushuoneen kunnon heikentymisen kanssa vuoteen 1963 asti
- 1970 rukoushuone lahjoitettiin seurakunnalle
- 1985 rakennus oli purkukunnossa, kun seurakunta antoi määrärahan rukoushuoneen kunnostamiseen tarvikkeiden osalta
- varsinainen korjaustyö tehtiin kyläläisten voimin talkoilla
- keväällä 1986 aloitettiin perustusten kunnostaminen
- 10-18 talkoolaista teki yli 4000 talkootuntia
- kunnostus kolme vuotta ja seurakunta vastasi myös rukoushuoneen kalustamisesta
- korjattu rukoushuone otettiin käyttöön tapaninpäivänä 1989
- 1993 vuoden alussa perustettiin Rukoushuoneen Tuki ry.
- 2007-2008 tehtiin rukoushuoneen laajennusosa, jolloin saatiin asianmukaiset keittiö - ja saniteettitilat
- tapaninpäivänä 26.12.2008 vietettiin laajennusosan vihkiäisjuhlaa
- tapaninpäivänä 26.12.2012 tullaan viettämään rukoushuoneen 100-vuotisjuhlaa
- Juornaankylästä mentiin kävellen porukalla noin 10 km matka metsien kautta Pukkilan kirkkoon
- 18.7.1915 Juornaankylän Nuorisoseura teki tällaisen kirkkoretken. Näin kertoo Nuorisoseuran pöytäkirja tapahtuneesta:

Nuorisoseuran aikaisemmin asettama kävelyretkitoimikunta oli määrännyt heinäkuun 18 päivän siksi jolloin piti lähtemän Pukkilan kirkolle. Kaunis ilma olikin houkutellut koko suuren joukon kävelijöitä kaikkiaan n 24 henkilöä. Hauskaksi muodostuikin tämä retki, toimikunta oli varannut eväitä mukaan joita sitten takatullessa Hyrylän rihipihassa nautittiin tavallisen nälkäisinä. Ujoimmat eivät kehtaneet syödä siinä tarpeekseen vaan täytyi vielä Juntarmäellä? ruveta jatkamaan syöntiä jossa meidät tapasi Metsä-Heikkilän isäntä ja emäntä pyytäen siis kirkkokahveille, joka maistui hyvältä näin matkan varrella. Ilta tuppasikin saavuttamaan ennekuin olimme kukin kotonamme. Sietäsi sitä usein niin tehdä tällamöisiä kävelyretkiä. (18.7.1915)

Juornaankylän rukoushuoneen historiikki 1912 - 2012

Historiikki perustuu Jouko Helokummun 1989 laatimaan tekstiin. Tekstiä ovat muokanneet ja täydentäneet Jorma Linna ja Päivi Erkkilä. Evankelisuuden historiasta on haastateltu TT Seppo Suokunnasta.

Rukoushuone 100 vuotta

Tapaninpäivä on juhlapäivämme, koska tänään tulee kuluneeksi päivälleen sata vuotta siitä, kun tässä huoneessa ensimmäisen kerran kokoonnuttiin 26. joulukuuta 1912. Tarkoitukseni on kertoa teille tämän talon vaiheista ja muistella niiden ihmisten työtä, jotka ovat tämän talon aikaansaaneet ja meille perinnöksi jättäneet.

Evankelinen Nuorisoliitto perustetaan

Vuonna 1905 perustettiin kyläämme Evankeliumiyhdistyksen alaosastona toimiva Juornaankylän Nuorisoliitto. Tämän liiton perustajana voidaan pitää *Lydia Vehniäistä*, joka toimi Juornaankylän kansakoulun opettajana. Kansakoululla enimmäkseen myös kokoonnuttiin näinä vireän toiminnan alkuvuosina. Kokoontumisia oli viikoittain ja liitto julkaisi 25 vuoden ajan myös Koin Tähti – nimistä lehteä.

Lydia Vehniäinen oli ollut aktiivisesti perustamassa myös Juornaankylän nuorisoseuraa. Nuorisoliiton perustamisen aikoihin nuorisoseurassa oli vain 15 jäsentä. Juornaankylän nuorisoliitto, jonka virallinen perustuspäivämäärä on 21.10.1906, oli yksi Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen vanhimpia osastoja. Nuorisoliitto, johon osastot kuuluivat, perustettiin 4.7.1906. Osastolla oli jo 1906 myös oma laulukuoro.

Evangelisen liike levisi matkasaarnaajien välityksellä. Itäisellä Uudellamaalla vaikutti maallikkosaarnaajana Särkijärven kansakoulun ensimmäinen opettaja Johannes Virén (1854-1934). (Seppo Suokunnas: Uskon varassa, Lauri Koskenniemi: Suomen evankelinen liike, Mänttälä: Askolan historia II)

Nuorisoliitto elätti vuosien varrella useinkin toiveita saada oma kokoontumistila. Rakentamiseen ei kuitenkaan uskallettu ryhtyä kustannusten pelossa ennen kuin kunta vuonna 1911 kielsi kaiken muun paitsi lasten opetukseen liittyvän toiminnan kansakoululla. Näin ollen liitolla ei enää ollut kunnollista kokoontumispaikkaa.

Kokouksia kyllä pidettiin enimmäkseen jäsenten kotona, mutta vain harvalla oli riittävästi tilaa ja mahdollisuuksia tähän. Tämä puute toi uudelleen esille ajatuksen omasta talosta ja sitä lähdeittiinkin toden teolla ”hommaamaan” kuten silloin sanottiin.

Suunnitelmat omasta rukoushuoneesta

Alettiin etsiä tonttia, jolle rakentaa. Niitä löytyikin melko helposti, pian oli tarjolla kaksi tonttia. Muutamia viikkoja myöhemmin lupautui *Vihtori Vuorio* lahjoittamaan kolmantena paikkana tämän mäen harjanteen, jolla rukoushuone nyt sijaitsee.

Pidettiin kokous, jossa lopullinen paikka valittiin. Koska tämä nykyinen tontti oli keskellä kylää ja korkealla näkyvällä paikalla, tehtiin yksimielinen päätös rakentamisesta juuri tähän. Tätä valintaa

vielä vahvistamassa oli erään liiton jäsenen korvissa valintapäivänä soinnut raamatunlause: ”Sitä kaupunkia ei taideta peittää, joka vuorella on”. Matt. 5:15 (Kirkkoraamattu 1938)

Rukoushuone valmistuu

Kun paikka oli valittu, ryhdyttiin hankkimaan rakennustarpeita. Talkoilla saatiin kokoon 80 hirttä, joka ei kuitenkaan ollut riittävä määrä, vaan lisää tarvittiin ja niitä saatiin Kankkilasta. Sieltä ostettiin hyväkuntoinen aitta 400 markalla. Näin hirsiaines oli koossa. Peruskivet saatiin pääosin kansakoulun rakentamisessa ylijääneistä kivistä. Perustus tehtiin talkootyönä, mutta varsinainen rakentaminen annettiin urakalla tehtäväksi *Emil Malleniukselle* ja *Jalmar Peltoselle*.

Koko tämä hanke edistyi ripeästi, sillä perustus tehtiin huhti-toukokuussa 1912 ja rakennus oli vesikattoa ja viimeistelyä vaille valmis jo elokuussa samana vuonna. Loppuvuosi tehtiin jälleen talkootyötä innostuneena, sillä olihan suuri toive toteutumassa: oma koti. Tyytyväisyys oli suuri. Olihan saatu lahjoituksina kaikki tarvittavat varat kyläläisiltä ja osa vähän kauempaakin ja tapaninpäivänä 1912 päästiin kokoontumaan ensi kerran oman katon alle.

Sanansaattajalehdessä saattoi päivämäärän osalta olla painovirhe, koska siinä kerrottiin, että Viipurin tuomiorovasti Edv. Hannula vihki rukoushuoneen käyttöön 29.12.1912. (Sanansaattajalehti 1913 s. 45-46).

Toiminta hiipuu

Tämän jälkeen Nuorisoliiton toiminta ja samalla tämän huoneen käyttö jatkui vilkkaana vielä ainakin koko 1930-luvun. Myöhemminkin lukusien lisäksi pidettiin useita tilaisuuksia vuosittain aina vuoteen 1963, jolloin rakennuksen kunto jo alkoi heikentyä tullen lähes käyttökelvottomaksi perustusten pettäessä.

Tällöin kyläläiset toivoivat saavansa apua seurakunnalta ja siinä toivossa rukoushuone lahjoitettiin 1970 Askolan seurakunnalle. Se oli aikaa, kun kylästä ei tuntunut löytyvän omaa innostusta ja voimaa talon kunnostamiseen. Pelättiin ettei saada riittävästi varoja korjauskustannusten kattamiseksi, tosin niitä ei löytynyt myöskään seurakunnalta.

Tämä kausi oli rukoushuoneen hiljaisinta aikaa ja rakennuksen lahoaminen jatkui jatkumistaan niin että rakennus oli vuonna 1985 purku-uhan alaisessa kunnossa ja käyttökiellossa.

Lyydia Vehniläinen jäi eläkkeelle ja pois Nuorisoliiton johdosta 1931. Nuorisoliitto lopetti toimintansa 1933. Jo pari vuotta aikaisemmin oli päätetty, että rukoushuone lahjoitetaan Suomen Luterilaiselle Evankeliumiyhdistykselle, kuten Nuorisoliiton säännöt yleensä edellyttivät. Valtakunnallinen yhdistys ei voinut huolehtia rakennuksesta vaan se sai rauhassa rapistua.

Rukoushuoneen omistus siirtyi ensimmäisen kerran seurakunnalle 12.11.1940, kun Evankeliumiyhdistys luopui siitä. Päätöksen toimeenpano lieene sota-ajan takia unohtunut. 1950luvulla lahjoituksen otti vastaa tarkoitusta varten perustettu väliaikainen toimikunta. 28.9.1969 rukoushuone siirtyi lopulta seurakunnan haltuun. (Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen johtokunnan pöytäkirja 12.11.1940 § 7, Sanansaattajalehti 1941 s. 183, Mäittälä: Askolan historia II).

Rukoushuone pelastetaan

Purku-uhka ja koko talon häviäminen kylästä antoi kuitenkin jälleen uutta intoa saaden aikaan kyläkokouksen koolle kutsumisen, joka pidettiin syyskuussa 1985. Tässä kokouksessa oli kyläläisten lisäksi kirkkoneuvoston jäsenet seurakuntaa edustamassa. Valtuuston puheenjohtaja Veikko Helinin ehdotuksesta tultiin siihen tulokseen, että jos seurakunta rahoittaisi korjaushankkeen tarvikkeiden osalta, niin työ tehdään pääosin talkoilla.

Kirkkoneuvosto piti välillä oman kokouksensa ja ilmoitti päätöksensä esittää valtuustolle 150.000 markan määrärahan myöntämistä tähän tarkoitukseen. Tämän esityksen mukaisesti valtuusto päättikin seuraavassa kokouksessaan suostua ottamaan vuosien 1986-88 talousarvioon kyseisen summan edellä mainituin ehdoin.

Näin oli päästy jälleen alkuun ja tästä eteenpäin hanke eteni talvella tukkien sahauksella ja toukokuussa aloitettiin permantojen purku ja uusien peruspilareiden muuraus, jonka jälkeen talo nostettiin sivu kerrallaan ylös ja laitettiin kaksi alinta uutta hirsikerrosta paikalleen.

Työ tehdään talkoovoimin

Talkooväkeä ensimmäisen kesän aikana oli keskimäärin yli 10 henkeä, enimmillään jopa 18 henkeä, joten innostusta kylällä riitti heti alkuvaiheesta lähtien. Työ jatkui neljän vuoden ajan ja talkoopäiviä kertyi yli 140, tunteina laskien arviolta lähes 4000 tuntia.

Oli onnistunut ajatus lähteä tekemään korjaus talkoina, sillä siitä on sekin etu, että ne jotka osallistuivat työhön, eivät varmaankaan arvostele oman työnsä tulosta ja ne, jotka eivät mukana olleet eivät rohkene vapaaehtoista työtä arvostella ja näin ollen kaikki ovat tyytyväisiä lopputulokseen.

Tyytyväisiä ja iloisia joka tapauksessa olemme me täällä askarrelleet ja voimme todeta niin kuin Vehniäinen aikoinaan ”Ei voi maailma arvata, kuinka iloiseksi ja onnelliseksi itsensä tuntee tuo pieni joukko itsensä täällä kodissaan.”

Seurakunnan ja kylän yhteinen hanke

Edellä jo mainitsin alkupääomasta, jota saatiin seurakunnalta kolmen vuoden aikana yhteensä 150.000 mk. Sen lisäksi valtuusto myönsi 35.000 mk lisäävustuksen. Varoista on rakentamiseen käytetty 105.000 mk ja keittiön sekä ravintolan kalustukseen 20.000 mk sekä salin tuolien hankintaan 40.000 mk.

Mutta ei tässä kaikki, kyläläiset ovat useilla lahjoituksillaan tukeneet meitä. Olemme saaneet lahjoituksia niin tavaroina kuin rahanakin, eikä sovi unohtaa niitä kymmeniä talkoolaisten kahvituksia, joita on tarjottu näiden vuosien aikana.

Tuntuu kuin koko kylä olisi ollut mukana tukemassa ja kannustamassa. Tämä tuki onkin antanut voimaa ja innostusta saattaa suunnitelmat loppuun asti suoritetuksi. Se mistä kirjoitettiin suurin

otsikoin lehdissä 1985 syksyllä, että Juornaankylän rukoushuoneen rappio on Askolan seurakunnan häpeä, on 1989 Askolan seurakunnan ja Juornaankylän ylpeys.

Pihan ja rukoushuoneen laajennus

Toiminta alkoi peruskorjatuissa tiloissa vilkkaana. Vuosien varrella alkoi tarve päästä eroon ulkovessoista ja parkkipaikan pienuus jyrkässä mäessä asetti omat rajoituksen rukoushuoneen käytölle. Kirkkovaltuustolle esitettiin rukoushuoneen sisävessojen tarve ja valtuusto varasi rahaa talousarvion suunnitteluvuosille, mutta niitä siirrettiin eteenpäin useita kertoja.

2007 keskusteltiin Olli Lecklinin kanssa maan ostosta rukoushuoneen lisäalueeksi. Se johti lisäalueen saamiseksi rukoushuoneen parkkipaikaksi ja uudeksi loivemmaksi tieksi. 2008 talousarviossa oli vihdoinkin toivottu määräraha laajennukselle. Suunnittelu aloitettiin ja valittiin rakennustoimikunta, johon kuuluivat Jorma Linna pj, Jouko Helokumpu ja Kari Lingren sekä vuorollaan kirkkoherrat Heikki Hakamies, Anna-Liisa Manérus ja Päivi Erkkilä sekä taloudenhoitaja Kerttu Kettu.

Rukoushuoneen laajennuksen suunnittelijaksi valittiin Areena Arkkitehdit Oy. Pääurakoitsijana toimi Rakennusurakointi T, Partanen Oy. Kokonaiskustannus rakennushankkeelle oli n. 150 000 € eli sama summa kuin seurakunnan osuus peruskorjauksessa 1980 luvulla, vain rahayksikkö on muuttunut.

Laajennuksen myötä rukoushuoneeseen saatiin ajanmukaiset keittiö - ja saniteettitilat sekä tarjoiluhuone. Samassa yhteydessä hankittiin kaksi ilmalämpöpumppua tehostamaan talon lämmitystä. Laajennusosan käyttöönottojuhlaa vietettiin tapaninpäivänä 2008.

Toivomme 100-vuotiaalle rukoushuoneelle vilkasta käyttöä niin, että seuraavallakin sukupolvella olisi paikka, jossa kokoontua.

Versio 17.12.2012